

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Ζ'

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 567

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

* Έν 'Αθήναις, 19 Μαΐου 1891 *

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Έν 'Αθήναις φρ. 8.—
Ταῦ ἐπαρχίαις 8.50
Έν τῷ ἔξωτερῳ κώφῃ . . . φρ. χρ. 15.—
Έν Ρωσίᾳ ρουβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αιμούλιον Ζολᾶ : ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ. — A. Matthey : 'Η ΒΡΑΣΙΛΙΑΝΗ, (Μετὰ εἰκόνων, τέλος). — 'Εδμόρδον δὲ Αμίτσις: ΙΣΠΑΝΙΑ. — Μήτσου Χατζόποδον: ΑΧΑΡΑ ΛΟΓΙΑ. — ΥΓΙΕΙΝΗ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμ-
ματοσήμων καὶ χαρτονόμισμάτων παντὸς
Ἐθνους, διὰ τοχομεριδῶν ἑλληνικῶν δε-
νεῖων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

Απὸ τῆς προσεχοῦς Κυριακῆς ἀρχονται δημοσιευομεναι εἰς τὰ «Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα» αἱ

ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ!

μυθιστορία προωρισμένη νὰ συγκινήσῃ τοὺς ὑμετέρους ἀναγνώστας καὶ κατακτήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν δοσον δλίγα τῶν τοιούτου εἰδους ἔργων. Αἱ

ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ!

εἶνε ἔργον τοῦ ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ, γνωστοῦ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» καὶ ἐκ τῶν **ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΚΕΡΑΝΔΑΛΩΝ**. Ἀλλὰ καὶ εἰς δλην τὴν Εὐρώπην δὲ ΜΕΡΟΥΒΕΛ εἶνε τὴν σήμερον γνωστὸς καὶ θαυμάζεται ὡς ἐπιφυλλιδογράφος διὰ τὸ δραματικὸν καὶ περιπαθὲς τῆς γραφίδος του.

Σπανίως ἔργον συγκινεῖ τὸν ἀναγνώστην ὡς αἱ

ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ!

Εἶνε ἀφήγησις προσκαλοῦσα πολλάκις εἰς δάκρυα. Διὰ τὴν ἀληθῆ καὶ τὴν ζῶσαν ἐν αὐταῖς ἀναπαράστασιν σκηνῶν τοῦ ἴδιωτικοῦ βίου, κρίνονται ως ἔργον τοῦ ΜΕΡΟΥΒΕΛ ἐκ τῶν ἀριστῶν. Οἱ ἀναγνώστης εἰς τὰς **ΝΕΚΡΑΣ ΚΑΙ ΖΩΣΑΣ** θὰ εὑρῃ ἀνθρώπους πρὸς τοὺς δόποιους ἔχει ἐν τῷ βίῳ του διαγκωνισθῆ, καὶ γυναῖκας τὰς δόποιας θὰ σκέπτεται ποῦ ἔχει πράγματι γνωρίσει.

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ

Διὰ τὴν Ἐλένην τὸ πρᾶγμα ἐφαίνετο ὡς εἰ δὲν εί-
χεν ὑποκύψει ποτὲ ὁ Ἐρρίκος εἰς τὴν παραμικρὰν ἀπερι-
σκεψίαν· ἐνίστε ως ὄνειροπόλησις ἐπανήρχετο εἰς τὸν
νοῦν της. Ἡγαπῶντο καὶ δὲν θελον φανερώσει αὐτὸ
ποτέ. Καὶ μόνον θὰ ἔμενον εὐχαριστημένοι ὅτι τὸ γνω-
ρίζουσι.

Εὔτυχεις στιγμαῖ, καθ' ᾧ χωρὶς νὰ διαιλῶσι περὶ τοῦ
ἔρωτός των συνενοοῦντο διασκέψεις διὰ τίνος χειρονομίας,
διὰ τίνος θλάσσεως τῆς φωνῆς καὶ ἀκόμη καὶ διὰ τῆς
σιωπῆς των αὐτῆς. Τὸ πᾶν τοὺς ἐπανέφερεν εἰς τὸν
ἔρωτα τοῦτον, τοὺς ἐλίκνιζεν εἰς τὸ πάθος αὐτό, ὅπερ
ἔφερεν εἰς αὐτοὺς καὶ περὶ αὐτοὺς τὸν μόνον ἀέρα ἐντὸς
τοῦ δοπού ήδύναντο νὰ ζῶσιν· καὶ μόνον ἔφερον ὡς πρό-
φασιν τὴν τιμιότητά των. Ἐπαιζον ἐν ὅλῃ τῇ εἰλικρινείᾳ
τὴν κωμῳδίαν ταύτην τῆς καρδίας των, διότι δὲν ἐπέ-
τρεπον αὐτοῖς οὔτε αὐτὸ τὸ ἀπελοῦν σφίγξιμον τῆς χειρός,
καὶ παρεῖχεν ἀνέκφραστον εὐχαριστησιν μόνον διπλοῦς

χαίρετισμός, τὸν δόποιον ἀντήλλασσον. Ἐκάστην ἐσπέραν
αἱ κυρίαι εἴχον συνήθεισαν νὰ πηγαίνουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Ἡ κυρία Δεβέρλου καταγοντευμένη ἀπελάμβανε μεγί-
στης τέρψεως, θῆτις ἔφερεν αὐτῇ ἀλλαγὴν τινα ἐκ τῶν ἐσπε-
ριδῶν, τῶν χορῶν, τῶν μουσικῶν συναυλιῶν καὶ τῶν πρώ-
των παραστάσεων τοῦ θεάτρου· ἐλέτρευε τὰς νέας συγκε-
νήσεις, καὶ δὲν συνανεστρέφετο παρὰ καλογραίας καὶ ἱε-
ρεῖς. Οἱ ἔρως αὐτὸς διὰ τὴν θρησκείαν εἴχε παραμείνεις
ἐν αὐτῇ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς μαθητείας της. Ἐπανθίθε
καὶ αὐθίς εἰς τὴν ἔφρονα κεφαλήν της καὶ ἐκεδηλοῦστο
δι· ἐλαχίστων μικροτήτων, αἱ δόποιαi τὴν κατέθελγον, ὡς
ὑπομιμήσκουσαι αὐτῇ τὰς παιδιάς τῆς μικρᾶς της ἡλι-
κίας.

Ἡ Ἐλένη ἀνατραφεῖσα μακρὰν πάσης θρησκευτικῆς
ἀγωγῆς, κατείχετο ἀπὸ πραγματικὴν γοντείαν, ως ἐκ
τῶν Χαίρετισμῶν τῆς Παναγίας, εὐχαριστουμένη ἐπὶ πλέον
καὶ διὰ τὴν χαρὰν τὴν δόποιαν ἡ Ἰωάννα ἐφαίνετο ὅτι

ἀπελάμβανεν ἐν τῇ ἑκκλησίᾳ. Ἐγευμάτιζεν ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους, ἐπιπλήττουσα τὴν Ροζαλίαν νὰ μὴ βραδύνῃ, εἰτα ἐλάμβανε καὶ τὴν Ιουλίαν διερχομένη τῆς οἰκίας της.

Ἐσπέραν τινὰ ἔλαθον μαζὸν των καὶ τὸν Λουκιανόν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφέρθη πολὺ σοχημα, ἐδέησε νὰ τὸν ἀφίνουν εἰς τὴν οἰκίαν. Τὸ νὰ πηγαῖνουν δὲ εἰς τὴν ἑκκλησίαν, θερμὴν καὶ καπνισμένην ἀπὸ τὰ κηρία, παρείχεν αἰσθημα τι ἡδυπαθείας καὶ εὐχαριστήσεως, ὅπερ μετ' ὄλιγον ἐγένετο ἀνάγκη διὰ τὴν Ἐλένην. Οσάκις ἥθελεν αἰσθανθῆ δισταγμοὺς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, δισάκις ἀρόστος τις ἀνησυχία τὴν κατελάμβανεν ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τοῦ Ἐρρίκου, ἢ Εκκλησία τὸ ἐσπέρας τὴν καθησύχαζεν, οἱ ὕμνοι τῆς Παναγίας τῇ ἐπροξένουν μεγίστην θρησκευτικὴν διάχυσιν. Τὰ ἀνθη νεωστὶ κεκομμένα ἐπλήρουν τὸν ὑπὸ τὸν θόλον πνιγηρὸν ἀέρα ἐκ τῆς εὐώδιας των, καὶ ἀνέπνευν ἐκεῖ τὴν πρώτην μέθην τῆς ἀνοίξεως. Ἡ προσευχὴ τῆς γυναικὸς αὐτῆς καθίστατο λατρεῖα, καὶ ἐμεθύσκετο εἰς τὸ μυστήριον τοῦτο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀγνότητος, ἀπέναντι τῆς Παναγίας παρθένου, μητρὸς ἐστεμμένης διὰ τῶν λευκῶν ρόδων της. Καθ' ἐκάστην ἐγονυπέτει πλειότερον, καὶ ἔκρατει τὰς χειρας ἐσταυρωμένας καὶ ὅταν ὁ ἐσπερινὸς ἐτελείωνεν ἥσθανετο εὐχαριστησιν νὰ ἀναχωρήσῃ. Οἱ Ἐρρίκος ἀνέμενεν εἰς τὴν θύραν. Αἱ νύκτες ἐγένοντα θερμότεραι καὶ διήρχοντο τοὺς ἡσύχους καὶ σκοτεινοὺς δρόμους τοῦ Παισῆ ἀνταλλάσσοντες μόνον ὄλιγας λέξεις.

— Καλὲ ἐγένινατε θρησκευμανής, ἀγαπητή μου, τῇ εἶπε μίσαν ἐσπέραν ἡ κυρία Δεβέρλου μειδιώσα.

Ἡτο ἀληθές. Ἡ Ἐλένη ἀφίνει νὰ πληροῖ ἡ εὐλάθεια τὴν ἀνοικτὴν καρδίαν της. Οὐδέποτε ἥδυνατο νὰ πιστεύῃ ὅτι τὸ ἀγαπᾶν ἦτο τόσον εὐχάριστον. Ἐπανήρχετο λοιπὸν εἰς τὴν ἑκκλησίαν, ὡς εἰς τόπον συνεντεύξεως, ἔνθα τῇ ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ ἔχῃ τοὺς ὄφθαλμοὺς δακρυούρετος καὶ νὰ παραμένῃ ἐπὶ πολὺ ἀφηρημένη ἐν τῇ σιωπῇ αὐτῆς λατρεῖα. Ἐκάστην ἐσπέραν ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἥδυνατο νὰ φωραθῇ ἡ ἀναβλάστησις τοῦ ἔρωτός της, τὸν δόπον ἔκρυπτεν ἐν ἐαυτῇ καὶ τὸν δόπον συνεκράτει καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἁδύνατο τέλος νὰ διαφύγῃ ἐκ τοῦ στήθους αὐτῆς καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ διὰ τῆς δεήσεως, ἐπὶ παρουσίᾳ τοσούτων ἀνθρώπων καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοσούτου θρησκευτικοῦ ὄργανισμοῦ· αἱ φιθυρίζουμεναι εὐχαί, αἱ γονυκλισίαι, οἱ χαριτεισμοὶ, οἱ ἀκαταπάυστως ἐπαναλαμβανόμενοι λόγοι καὶ αἱ χειρονομίαι τὴν ἐλίκνιζον καὶ τῇ ἐπροξένουν μοναδικὸν τι αἰσθημα, πάντοτε τὸ αὐτὸν πάθος ἐκρράζομενον διὰ τῆς αὐτῆς λέξεως ἢ τοῦ αὐτοῦ σημείου· ἥσθανετο τὴν ἀνάγκην νὰ πιστεύῃ καὶ ἥτο ὑπερευχαριστημένη ἐκ τῆς θείας χάριτος.

Καὶ ἡ Ιουλία δὲν ἐχαριεντίζετο μόνον διὰ τὴν Ἐλένην· διελογίζετο, ὅτι καὶ ὁ Ἐρρίκος αὐτὸς εἶχε τραπῆι εἰς τὴν εὐλάθειαν. Μήπως σήμερον δὲν εἰσήρχετο εἰς τὴν ἑκκλησίαν διὰ νὰ τὰς πειριμένη εἰς ἀθεοῖς, ἔθνικός, δοτις διεκήρυττεν ὅτι καίπερ ἀποπειραθεὶς νὰ εὑρῃ τὴν ψυχὴν διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ ἀνατομικοῦ αὐτοῦ μαχαιριδίου δὲν ἥδυνήθη νὰ τὸ κατορθώσῃ; Καὶ δισάκις ἥθελε παρατηρήσει αὐτὸν δρθιον, διπισθεν τοῦ ἀμβωνος, κατὰ τὸ διπισθεν μέρος μιᾶς στήλης, ἡ Ιουλία ἐκίνει διὰ τοῦ ἀγκῶνος τὴν Ἐλένην.

— Ἰδέ τον, εδίσκεται εἰς τὴν θέσιν του· πιστεύεις ὅτι ἀπέφυγε νὰ ἔξομολογηθῇ πρὸ τοῦ γάμου μας; — Α! ἔχει χαρακτήρα ἀκαμπτον, ιδέτε τον, δά!

Ἡ Ἐλένη μετεκίνει τὴν κεφαλὴν πάραυτα· ἡ ἱεροτελεστία ἐπλησίαζε νὰ ληξῃ, τὸ θυμιατήριον ἐκάπνιζε, τὰ ἑκλησιαστικὰ ὅργανα ἔπαλλον ἐξ ἀγαλλιάσεως, καὶ ἐπειδὴ ἡ φίλη αὐτῆς δὲν ἥτο γυνή, ἡ δοπιά ἥδυνατο ν' ἀφῆῃ αὐτὴν ἥσυχον, ὥφειλε ν' ἀποκριθῇ.

— Μάλιστα, μάλιστα, τὸν βλέπω, ἐψιθύρισε χωρὶς καν νὰ στρέψῃ τοὺς ὄφθαλμούς.

Τὸν ἐμάντευσεν ὡς ἐκ τῆς εὐώδιας ἐκ τῆς διποιᾶς ἥσθανετο πλημμυροῦσαν τὴν ἑκκλησίαν· ἡ πνοὴ τοῦ Ἐρρίκου ἐφαίνετο νὰ φθάνῃ μέχρι τοῦ προσώπου αὐτῆς, ἐπὶ τῶν πτερύγων τῶν φαλμφδιῶν καὶ ἐπίστευε νὰ ἰδῃ ὅπισθεν τῆς τὰ βλέμματά του, τὰ διποια ἔφωτιζον τὸν νάρθηκα καὶ τὴν περιέβαλλον γονυκλιτῇ διὰ χρυσῆς ἀκτίνος καὶ τότε προσήγετο μετὰ τοσούτου ζήλου, ὥστε οἱ λόγοι τῆς ἔξελειπον, ἐνῷ αὐτός, ἀρκετὰ σοβαρός, εἶχε τὸ διμοιστυπον ἥθος συζύγου, ὅπις ἥρχετο νὰ ζητήσῃ τὴν σύζυγόν του ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἥθελε πειριμένη αὐτὴν εἰς τὸ προσάλιον τοῦ θεάτρου· ἀλλ' ὁσάκις ἥθελον συναντηθῆ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ συνωστισμοῦ ἢ τῆς βραδείας ἔξόδου τῶν εὔτεβῶν, ἀμφότεροι ἐφαίνοντο πλειότερον φαιδροί, ἡνωμένοι διὰ τῶν ἀνθέων τούτων καὶ τῶν ἀσμάτων, ἐπειδύμουν δὲ νὰ συνομιλῶσι, διότι ἔφερον τὰς καρδίας αὐτῶν ἐπὶ τῶν χειλέων. Κατὰ τὸ πέρας τῶν δεκαπέντε ὥμερων ἡ κυρία Δεβέρλου ἐκορέσθη. Μετέπιπτεν οὕτω ἐκ τοῦ ἐνὸς πάθους εἰς τὸ ἔτερον, ἐνοχλουμένη ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ πράττῃ πᾶν διτιανός κόσμος ἔπραττε. Ἐπὶ τοῦ παρόντος κατελήφθη ὑπὸ τῆς ἥδεας τοῦ νὰ μεταβαίνῃ καὶ ζητῇ συνεισφορὰς εἰς πλειστας οἰκίας ἔκαστον ἀπόγευμα, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ προμηθεύσῃ ἐλαιογραφημένας εἰκόνας ἐγνωσμένων ζωγράφων.

Καὶ ἐδαπάνω τὰς ἐσπέρας αὐτῆς, ἔχουσα τὴν προεδρείαν καὶ κρατοῦσα τὸν κώδωνα, κατὰ τὰς συγελεύσεις τοῦ Συλλόγου πολλῶν ἐπισήμων κυριῶν. Οὕτω κατὰ τὸ ἐσπέρας τῆς πέμπτης ἡ Ἐλένη καὶ ἡ κόρη αὐτῆς εὐρέθησαν μόναι εἰς τὴν ἑκκλησίαν. Μετὰ τὴν διδαχήν, ἀμαὶ ὡς οἱ ψάλται ἔψαλλον τὸ εμεγαλυνθήτων ὁ Θεός, ἡ νεαρὰ γυνὴ εἰδοποιηθεῖσα ἐκ τῶν παλμῶν τῆς καρδίας της ἐστρέψε τὴν κεφαλήν· — ὁ Ἐρρίκος εὐρίσκετο ἐκεῖ εἰς τὴν θέσιν του. Τότε ἐτακείνωσε τὰ βλέμματά της μέχρι τέλους τοῦ ἐσπερινοῦ ὅμνου, μὲ τὴν προσδοκίαν τῆς ἀναχωρήσεως.

— “Α! πόσον ώραία ἐκάματε νὰ ἔλθετε! εἴπεν ἡ Ιωάννα μετὰ τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἀφελείας· φοβούμεθα πολὺ εἰς τοὺς σκοτεινοὺς δρόμους.

‘Ἀλλ’ ὁ Ἐρρίκος ὑπεκρίνετο τὸν ἑκπεπληγμένον, ἐπίστευεν, ἔλεγε, νὰ συναντήσῃ τὴν σύζυγόν του.

‘Ἡ Ἐλένη ἀφῆκε νὰ ἀπαντᾷ ἡ μικρά, ἐνῷ αὐτὴν τοὺς παρηκολούθει, χωρὶς νὰ ὀμιλῇ, ἀλλ' ὡς διήρχοντο καὶ οἱ τρεῖς τὸ προσάλιον τῆς ἑκκλησίας, ἥκούσθη φωνὴ κλαυθυρώδη λέγουσα:

— ‘Ἐλείστατέ με! ὁ Θεός νὰ σᾶς συγχωρέσῃ.

‘Ἐκάστην ἐσπέραν ἡ Ιωάννα ἔθετεν εἰς τὴν χειρα τῆς θείας Φαιτῆς ἡμίσιου φράγκον, δταν δὲ παρετήρησε τὸν ιατρὸν μετὰ τῆς Ἐλένης ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν μὲν ἥθος τι ἀγχινοίσαις, καὶ ἀντὶ νὰ δοθῇ εἰς τὰς συνήθεις αὐτῆς κλαυθυρώδες εὐχαριστίας, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἑκκλησία εἶχε πλέον κενωθεῖ, ἀπεφάσισε νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ διὰ τῶν τρικλιζόντων ποδῶν της, ψιθυρίζουσα ὑποκώφως ἀκαταλήπτους τινὰς λέξεις.

Προκειμένου νὰ ἀκολουθήσωσι τὴν ὁδὸν Παισῆ, ως συνήθως, ἐπροτίμων ἐνίστε τὴν ὁδὸν Ρεουνάρδου, δισάκις ἡ νύξ ἥτο λαμπρά, μηκύνοντες οὕτω τὴν πορείαν αὐτῶν, κατὰ πέντε ἡ ἔξη λεπτὰ περισσότερον.

Τὴν ἐσπέραν ταύτην ἡ Ἐλένη ἐπροτίμησε τὴν ὁδὸν Ρεουνάρδου, διὰ τὴν σκιάν καὶ τὴν σιωπήν της, ὑποκύπτουσα εἰς τὸ γόντρον τῆς ἐρήμου ταύτης ὁδοῦ, τὴν διποιαν φωνάς τις, ἐξ ἀποστάσεως εἰς ἀπόστασιν, ἔφωτιζε, χωρὶς οὐδὲμίας σκιά διαβάτου νὰ πλανεῖται ἐπὶ τῶν λιθοστρώτων.

‘Ἐν τοιαύτῃ ώρᾳ καὶ εἰς τὸ μεμακρυσμένον αὐτὸ διαμέρισμα, τὸ Παισῆ ἔκοιματο ἥδη μὲ τὴν ἥσυχον ἀναπονήσαντας πόλεων. Ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πεζοδρομίων τὰ ξενοδοχεῖα εὑρίσκοντο ως εἰς παράταξιν. Τὰ παρθεναγωγεῖα ἔφαίνοντο μαύρα καὶ σκοτεινά, καὶ μόνον τὰ μαγειρεῖα τῶν ἐστιατορίων ἔφωτιζοντο ἀκόμη. Οὐδενὸς καταστήματος τὰ φωτα διὰ τῶν ἀκτίνων αὐτῶν

προσέβαλλον τὴν σκιάν, καὶ διὰ τὴν μοναξίαν αὐτὴν ἡ Ἐλένη καὶ ὁ Ἐρρίκος ἥσθάνοντα μεγίστην εὐχαρίστησιν. Δὲν ἔτόλμησε νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὴν τὸν βραχίονα.

“Ἡ Ἰωάννα ἐβάδιζε μεταξύ τῶν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ, φέτις γέφυρα. Αἱ οἰκίαι ἐξηρανίζοντο ἐν τῷ σκότει, τείχη τινὰ ἔξετείνοντα καὶ ὑπεράνω αὐτῶν ἀνηρτῶντο μανδύαι ἐκ κλιματίδων καὶ φυλλωμάτων ἐκ πασχαλεῶν ἡνθισμένων. Τὰ ξενοδοχεῖα ἔξετείνοντας τοὺς ἐκτεταμένους αὐτῶν κήπους εἰς φεγγίτης καθίστα δρατὰ τὰ μεμακρυσμένα χλοσμάτα καὶ τοὺς λειμῶνας, οἱ δοποὶς ὠραίοτας ἔηπλοιντο μεταξύ τῶν δένδρων, ἐνῷ ἐντὸς γαστρῶν, τὰς δοποὶς ἥδυντας τις νὰ μαντεύσῃ συγκεχυμένως, δέσμαι Λιρίδος διέχυνον ἀρωματώδεις πνοᾶς εἰς τὸν ἄρεα.

Καὶ οἱ τρεῖς ἔβράδυνον τὰ βήματά των ὑπὸ τὴν εὐάρεστον δροσερότητα τῆς ἑαρινῆς ταύτης νυκτός, θῆτις ἐμέθυεν ἐκ τῆς εὐώδιας, καὶ ἐνῷ ἡ Ἰωάννα μετὰ παιδικῆς χάριτος ἐπροχώρει, μὲ τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐπανελάμβανεν:

— “Ω! μαμά, κύτταξε! τί ὠραία δστρα!

‘Ἄλλ’ ὅπισθεν αὐτῶν τὸ βήμα τῆς κυρίας Φαιτῆς ἥκουετο ὡς εἰ ἡτο ἡ ἡχώ τοῦ ἰδικοῦ των ὀλοέν τοὺς ἐπλησίας καὶ ἥκουετο νὰ ψιθυρίζῃ λατινικάς τινας φράσεις, ἀκαταπάντως ἐπαναλαμβάνουσα τὰ ἴδια, μὲ τὸ αὐτὸ μορμύρισμα.

‘Ἡ θεία Φαιτή ἐπιστρέφουσα οἰκαδε ἔκαμψε τὴν προσεγήν της...

— Μαμά, μοῦ μένει μισο φράγκο, νὰ τῆς τὸ δώσω;

Καὶ χωρὶς νὰ περιμείνῃ ἀπάντησιν ἔξεφυγε καὶ ἔτρεξε πρὸς τὴν γραίαν, θῆτις διηυθύνετο ὀλοέν πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς Διόδου τῶν Γδάτων.

‘Ἡ θεία Φαιτή ἔλαβε τὸ ἀργυροῦν νόμισμα, ἐπικαλουμένη τὴν βοήθειαν ὅλων τῶν Ἀγίων τοῦ Παραδείσου· ἀλλὰ μετὰ τοῦ νομίσματος ἔλαβε καὶ τὴν χειρα τοῦ παιδίου, τὴν δοποῖαν ἐκράτησε, καὶ δίδουσα ἀλλοῖον τὸν εἰς τὴν φωνήν της ἥρωτησεν:

— ‘Ἡ ἀλλη κυρία εἶνε δρρωστη;

— “Οχι, ἀπεκρίθη ἡ Ἰωάννα, ἐκπεπληγμένη.

— ‘Ο Θεός ἀς τὴν φυλάξῃ καὶ ἀς τῆς δώσῃ ὅλα τὰ ἀγαθά του, καθώς καὶ εἰς τὸν σύζυγόν της. Μὴ φεύγεις, μικρή μου κοπελοῦδα! δῆφησε νὰ σοῦ εἴπω ἔνα: «Χαῖρε Μαρία» διὰ τὴν ὑγείαν τῆς μαρμαρᾶς σου, καὶ σὺ νὰ ἀποκριθῆς μαζῆ μου: «ἀμήν». Ἡ μαμά σου τὸ ἐπιτρέπει καὶ γρήγορα θὰ τὴν φθάσσῃ.

‘Ἐν τοσούτῳ δὲ Ἐρρίκος καὶ ἡ Ἐλένη ἐρρίγησαν ὅμα εὐρέθησαν μόνοι ἐν τῇ σκιᾷ συστάδος τίνος ὑπερμεγέθων καστανεῶν, αἵτινες παρέκειντο ἐν τῇ ὁδῷ. Ἐπροχώρησαν ἔτι ὄλιγα βήματα ἥδεως.

‘Ἡ γῆ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν ἦτο ἐστραμμένη ἀπὸ ἀπειρον πληθος μικρῶν ἀνθέων καστανέας καὶ ἐβάδιζον ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ αὐτῶν τάπετος. Βίτα ἐσταμάτησαν· αἱ καρδίαι αὐτῶν ἥσαν πολὺ πεπιεσμέναι, καὶ δὲν ἥδυναντο νὰ ποιχωρήσωσι περατιέρω.

— Συγχώρησόν με, ὑπετράχυλισεν ἀπλῶς δὲ Ἐρρίκος.

— Μάλιστα, μάλιστα, ἐψιθύρισεν ἡ Ἐλένη. Σιωπα, σὲ ἵκετεύω.

Καὶ ὡς ἥσθάνθη τὴν χειρα αὐτῆς ἐγγίζομένην ὑπὸ τῆς ἰδικῆς του τὴν ἀπέσυρε. Εύτυχως ἡ Ἰωάννα εἶχεν ἐπανέλθει τρέχουσα.

— Μαμά, μαμά, ἐκράγασε τὸ κοράσιον, μοῦ εἴπε μίαν εὐχὴν δι’ ἑσέ.

‘Ἐκαμπτον τὴν ὁδὸν Vineuse, ἐνῷ ἡ θεία Φαιτή κατήρχετο τὴν κλίμακα τῆς Διόδου τῶν Γδάτων ἀποτελείωντας τὴν προσευχήν της.

‘Ο μὴν εἶχε παρέλθει ἡ κυρία Δεβέρλου ἐπορεύετο εἰς τὸν ἐσπερινὸν δύο ἡ τρεῖς φορᾶς ἀκόμη. Κυριακήν τινα, τὴν τελευταῖαν, δὲ Ἐρρίκος ἔτόλμησεν αὐθίς νὰ περιμείνῃ τὴν Ἐλένην μετὰ τῆς Ἰωάννας. Ἡ ἐπιστροφὴ ὑπῆρξεν εὖ-

χάριστος, δὲ μὴν οὗτος εἶχε παρέλθει μετ’ ἑκατετικῆς τερπνότητος. Ἡ ἐκκλησία παρίστατο πρόξενος τῆς καταπραῦνσεως καὶ προπαρασκευῆς διὰ τὸ πάθος. Ἡ Ἐλένη παρέμενεν ἐν ἀρχῇ ἥσυχος. Εύτυχης ἐκ τῆς ὑπερασπίσεως, θῆτις ἀπελάμβανεν ἐκ τῆς θρησκείας, διῆτης ἐπίστευεν διὰ δύναται νὰ ἀγαπῇ χωρὶς φόβον. Ἄλλὰ τὸ ὅπουλον πάθος ἐξηκολούθει νὰ τὴν καταθριβώσῃ καὶ δοάκις ἑξεγείρετο ἐκ τῆς εὔσεβοῦς νάρκης της, ἥσθάνετο ἥσυτὴν κατεχομένην καὶ δεσμευμένην ὑπὸ δεσμῶν ἀρρήκτων, ἀτινα ἥδυναντο νὰ τῇ ἀποσπάσωσι καὶ τὰς σάρκας, ἐὰν ἔτόλμα τις νὰ τὰ θράυσῃ.

‘Ο Ἐρρίκος παρέμενεν αἰδήμων, καὶ μόλις ταῦτα ἡ Ἐλένη παρετήρει καλῶς, διῆτη φλόξ διεχύνετο εἰς τὸ πρόσωπόν του, καὶ ἐφοβεῖτο παρέκεινο παράτολμόν τι κίνημα, θῆτις ἐκ τοῦ τρελλοῦ πάθους του, ἔχυτὴν δὲ ἥσθάνετο καταλαμβανομένην ἀπὸ ἴσχυρούς παροξύσμους πυρετοῦ.

‘Ἐν ἀπόγευμα, ἐπιστρέφουσα ἀπὸ τὸν περίπατον μετὰ τῆς Ἰωάννας, ἔτρεπτη τὴν ὁδὸν τοῦ Εὐαγγελίσμου καὶ εἰσῆσθην εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ μικρὰ παρεπονεῖτο διῆτη ἑκουσίας πολὺ. Μέχρι καὶ τῆς τελευταῖας ἀκόμη ἥμέρας δὲν ἥθλησε νὰ ὅμοιογήσῃ διῆτι δὲ σπερινὸς τὴν ἑκούραζεν.

Κατὰ τὰς ἥμέρας ὅμως αὐτᾶς ἡ ὄψις αὐτῆς εἶχε λάβει τὸ χρώμα τοῦ κηροῦ καὶ διατρόπος ἔδωσε γνώμην νὰ τὴν κάμινωσιν μακρούς περιπάτους.

— Κάθισε νὰ ἑκουράσθῃς ὄλιγον, εἴπεν ἡ μήτηρ αὐτῆς, ὄλιγα μόνον λεπτὰ θὰ μείνωμεν.

Τὴν ἐτοποθέτησε πλησίον μιᾶς στήλης, αὐτὴν δὲ ἔγονυ πέτησεν εἰς ἀπόστασιν ὄλιγων βημάτων. Ἐργάται τινὲς εἰς τὸ βάθος τοῦ παρεκκλησίου ἐκάρφωνται παραπετάσματα καὶ μετέφερον τὰς ἀνθοθήκας. Οἱ Χαιρετισμοὶ τῆς Παναγίας εἶχον λήξει τὴν προτεραίαν. Ἡ Ἐλένη, καλύφασα διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπον, δὲν ἔβλεπε, δὲν ἤκουεν, ἔξηταζε δὲ ἥσυτὴν μετά τινος ἀγωνίας, ἀνῶφειλε νὰ ὅμοιογήσῃ εἰς τὸν ἀββεῖον Γιούβον τὴν τρομερὰν ταραχήν, τὴν δοποῖαν ἐδοκίμαζεν ἡ καρδία της ἥδυναντο νὰ τὴν συμβουλεύσῃ. Θὰ ἥδυνατο ἵσως νὰ τῇς ἀποδώσῃ τὴν ἀπολεσθεῖσαν ἥσυχίαν της, ἀλλὰ κατὰ βάθος χαρὰ ὑπέρμετρος ἔξηρχετο ἐξ αὐτῆς, πηγάζουσα ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀγωνίας της. Ὑπερηγάπτα τὴν θλίψιν της καὶ ἔτρεμε μήπως δὲ λεπεύ δὲν ἥθελε δυνηθῆ νὰ τὴν θεραπεύσῃ.

Δέκα λεπτὰ παρῆλθον καὶ κατόπιν μία ώρα, ἐνῷ αὕτη ἐξηκολούθει μένουσα βεβιθυσμένη εἰς τὴν πάλην τῆς καρδίας της.

— Οταν τέλος ἤγειρε τοὺς ὄφθαλμοὺς ὑγροὺς ἐκ τῶν δακρύων, παρετήρησε τὸν ἀββεῖον Γιούβον παραπλέυρως αὐτῆς νὰ τὴν παρατηρῇ μὲ θῆσος ἐπώδυνον. Βύρισκετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διῶς διδύ δόηγίας εἰς τοὺς τέκτονας καὶ ἀναγνωρίσας τὴν Ἰωάνναν ἐπλησίασεν.

— Τί ἔχετε, τέκνον μου; ἥσωτησε τὴν Ἐλένην, θῆτις ἀνηγέρθη πάραυτα καὶ ἥρχισε νὰ ἀπομάσσῃ τὰ δάκρυα της.

Δέν ἥξευρε τί νὰ ἀποκριθῇ, φοβουμένη μήπως καμφθῶσι τὰ γόνατά της καὶ ἐκραγήσῃς λυγμούς. Τὴν ἐπιλησίασεν ἔτι μᾶλλον καὶ ἐπανέλαβεν ἥδεως:

— Δὲν ἔννοω νὰ σᾶς ἀνακρίνω, ἀλλὰ διατέ δὲν ἐμπιστεύεσαι εἰς ἐμὲ ως ἱερέα ἀν ὄχι ως φίλον;

— Κατόπιν, ἐψιθύρισεν ἑκείνη, κατόπιν, σᾶς τὸ ὑπόσχοματι.

‘Ἐν τούτοις ἡ Ἰωάννα κατ’ ἀρχὰς ἐφέρετο φρόνιμος τερπομένη νὰ ἔξεταζῃ τὰ ἀγαλμάτια τῶν δημοθυρῶν τὰς κατώθισεν τῶν σταυρῶν, τὰς ἀναγλύφους εἰκόνας, τὸ μῆκος τῶν πλαγίων παρεκκλησίων. Βαθυτόδην καὶ κατ’ ὄλιγον ἡ δροσερότης τῆς ἐκκλησίας τῇ ἐκόμιζε τὴν ἐντύπωσιν ἀναψυκτικοῦ καὶ εἰς τοιστόν ἀποχαύνωσιν, θῆτις μάλιστα καὶ ἐψιθύρισεν εἰς τὴν παρεκκλησίων, ἐκ τῆς εὐήχου ἐπεκτάσεως καὶ τῶν μικροτέρων φύφων, ἐκ τοῦ λεποῦ τού-

